

MAJSAI RÉKA

Vezetőségváltás – A Magyar Képzőművészeti Főiskola és a rendszerváltás

Hogyan lesz egyszerre tágas, ami korábban szűkösnek bizonyult úgy, hogy közben “építkezés” még nem feltétlenül történt? Akkor válhat ez az első pillantásra talányosnak tűnő mondat egy különös találós kérdéssé, mikor közelebbről nézve kiviláglik: sem a helyszín, sem a fizikális felépítmény rendszer nem módosul. Csak a vezetőség cserélődik le azzal a dátummal tulajdonképpen egy időben, mikor Szűrös Mátyás a Parlament erkélyén bejelentette a harmadik köztársaság megalakulását. A változás pillanata a Képzőművészeti Egyetem esetében is elsőként területi kérdésekre koncentrált. Mennyi hely van az iskolában? Abban hány művészhallgató fér el? Kik tanítják őket a mesterségre s milyen mesterségre? Milyen elvek mentén? Mi a helyzet a nyilvánosság égető kérdésével? Ami jelen speciális esetben a kiállítási tevékenységre, mint szellemi megnyilvánulásra vonatkozik. Az intézmény programjára és működésére nézve elmondható: ez a periódus, vagy váltóhelyzet volt az első lehetséges zóna, amiben egyáltalán gondolkodni lehetett a „hogyan tovább” kérdéséről. A Főiskolán, a rendszerváltással egy időben, amellet, hogy tizenöt új tanár meghívására került sor, a meglévő szakok struktúrájára is hatással lévő, azok rendszerét is nagyban befolyásoló reform látszott kibontakozni, amelynek során két új szak létesítésének kezdeményezésére került sor. Az interdiszciplináris művészetközvetítő képzés (Beke László) és az intermédiá autonóm képzőművész szak (Peternák Miklós) kidolgozása mellett az elméleti oktatás frissítését célzó tervek is megfogalmazódtak (Beke László, illetve György Péter részéről). Ekképpen, ahogyan intézményi/infrastrukturális szinten az intézmény története és léte, úgy az abban résztvevő, annak képét alakító szereplők találkozása is szimbolikusnak tekinthető. A kérdés itt egy olyan komplex összefüggésrendszer mélységi feltárására indíthat, amelyben a kutató szembesül a felsőoktatás autonómiájának kérdésével az állami oktatásirányítási rendszeren belül, ami az Magyar Képzőművészeti Egyetem (2001 előtt Főiskola) esetében, az intézmény vállalt nyilvános funkciója miatt, nem választható el a mindenkori kultúrpolitika társadalmi hatásrendszerétől sem. Annak inkább pontos leképezője vagy jobb esetben reflektív

tükre, kivételes együttállás mellett pedig a struktúrából kilépve az internacionális folyamatok közvetítője. A jelen szempontjából közelítve s levonva a konzekvenciákat megvizsgálható, hogy a kulturális és oktatási szektor szereplőinek milyen mértékben sikerült élnie a rendszerváltozás kínáta lehetőségekkel?